

Рисунок 1. Інтегральний показник рівня тіньової економіки в Україні (у % від обсягу офіційного ВВП) [2]

Пріоритетними напрямками державної політики щодо забезпечення легалізації економічних процесів та діяльності суб'єктів господарювання в Україні на сучасному етапі мають стати: стимулювання інвестиційних процесів; поліпшення ГКП; створення сприятливих умов для розвитку бізнесу; зниження і вирівнювання податкового тягаря; спрощення податкової системи; зміцнення податкового контролю в умовах виробництва витрати; ефективне управління державним сектором економіки; посилення державного нагляду за використанням державних коштів, кредитів та іноземних інвестицій; протидія відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом; посилення боротьби з корупцією та забезпечення прозорості діяльності органів влади на всіх рівнях.

Слід зазначити, що, тіньова економіка за роки незалежності України ніяк не втратила своєї актуальності, навпаки, відмічається загострення процесів тінізації у всіх сферах нашого життя. Показники тіньової економіки залишаються на високому рівні, поза межами свої безпечних значень. Тому уряду необхідно продовжувати застосовувати антикризові заходи, які б сприяли структурним й інноваційним перетворенням в країні у короткостроковій і довгостроковій перспективах.

Перелік посилань:

1. Лаврик С. С. Сучасні проблеми подолання тіньової економіки в Україні / С. С. Лаврик // *Фінанси, учет, банки*. – 2016. – № 1 (21). – С. 256-264.
2. Тенденції тіньової економіки в Україні за 9 місяців 2016 року [Електронний ресурс] / Департамент економічної стратегії та макроекономічного прогнозування Мінекономрозвитку України. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>

РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

*Ю.В. Ушкаренко, д.е.н., професор
Херсонський державний університет*

Євроінтеграційні процеси мають значний вплив на економіку України, а це спонукає до формування нових стратегій та механізмів для посилення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств. Важливе значення в цьому плані має заохочення до кооперування сільськогосподарських товаровиробників. Кооперація завжди була одним із важливих організаційних напрямів підвищення продуктивності праці, окупності основних і оборотних засобів, здешевлення виробництва продукції. Вона дозволяє органічно поєднати особисті, колективні й суспільні інтереси, стверджує демократичні основи управління. Розвиток сільськогосподарської кооперації сприяє поширенню вільного підприємництва, стабільної ефективності виробництва, захисту товаровиробників на ринку від тиску монопольних посередницьких структур, що може бути забезпечено об'єднанням зусиль – шляхом створення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.

Думки дослідників кооперативних процесів у розвинутих аграрних державах свідчать про розмаїтість мотиваційних факторів, які спонукають сільськогосподарських товаровиробників до спільної діяльності у сфері обслуговування [1, с. 19-22; 2; 3]. Кооперативний рух у Швеції, Данії, Норвегії, Фінляндії, Нідерландах та Японії характеризується майже 100-відсотковим охопленням сільськогосподарського населення. У Франції, Бельгії, Німеччині кооперативи об'єднують не менше 80 % усіх сільськогосподарських підприємств, у США, Канаді, Австралії – понад 60 % фермерських господарств. У країнах Європи через систему сільськогосподарських кооперативів реалізується до 80 % продукції фермерів і забезпечується більше половини постачання засобів виробництва для сільського господарства [2, с. 57].

На частку закупівельно-постачальницьких кооперативів у Єдиній Європі припадає близько 50 % обсягу поставок товаровиробниками необхідних засобів виробництва. Основа кооперативної постачальницької діяльності – забезпечення мінеральними добривами та кормами. Частка таких кооперативів у Франції, Німеччині, Нідерландах, Швеції, Данії та Норвегії складає 50-65 %. У ряді країн кооперативам належить суттєва роль у забезпеченні фермерів насінням. Так, у Данії на їхню частку припадає 35 % поставок усього насінневого матеріалу, в Ірландії – 55 %, в США – 15 %, у Франції – 73 % [3, с. 130-132]. У таких розвинених країнах, як Німеччина, Франція, США, Велика Британія та Канада, від 20 до 70 % фермерських господарств охоплено різними формами кооперування для придбання й спільного використання й обслуговування техніки [4, с. 130-136]. У країнах Європи багато фермерських господарств є одночасно членами 5-7 кооперативних об'єднань [3, с. 57]. В Україні також об'єктивно назріла необхідність у відродженні такої кооперації.

Проте сільськогосподарська галузь, як і окремо взяті сільськогосподарські підприємства, мають ряд проблем, що не дають можливість забезпечити конкурентоспроможність сільськогосподарської продукції в умовах європейської інтеграції. Сільськогосподарські товаровиробники завжди будуть мати проблеми, викликані певною специфікою й особливостями сільського господарства. Вони є характерними для сільського господарства в усьому світі: залежність від кліматичних і погодних умов, сезонного характеру виробництва й надходження коштів від реалізації продукції, сільськогосподарські товаровиробники мають справу на ринку з економічними суб'єктами значно сильнішими за них тощо.

Ці проблеми поглиблюються загальною ситуацією в Україні: належна підтримка державою сільського господарства відсутня, інфраструктура ринку не повністю сформована, комерційні структури монополізували такі сфери діяльності, як переробка, реалізація, постачання та послуги. Унаслідок цього у сільськогосподарських товаровиробників виникли серйозні проблеми: недостатність власних коштів і неможливість одержати кредити на прийнятних для них умовах; низький рівень матеріально-технічного забезпечення; проблеми постачання засобів виробництва, пов'язані з диспаритетом цін на сільськогосподарську та промислову продукцію; проблеми зберігання та переробки продукції; проблеми з пошуком ринку збуту продукції на вигідних умовах. Наявність цих проблем і неможливість, а часом і недоцільність їх вирішення поодиноці спонукає керівництво фермерських і інших сільськогосподарських підприємств звернутись до ідеї створення обслуговуючого кооперативу.

Проте, розвиток обслуговуючих кооперативів в Україні є складним і системним завданням, вирішення якого вимагає залучення організаційних, фінансових, інституційних ресурсів, створення умов, які б сприяли підвищенню ефективності функціонування кооперативів. Розвиток сільськогосподарської кооперації вимагає урахування не тільки внутрішньої логіки самої кооперації, а й зовнішніх та внутрішніх умов її реалізації, що зумовлено специфічною соціально-економічною ситуацією. Тому подальший розвиток сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів буде залежати від подолання тих негативних явищ, які визначаються зовнішніми та внутрішніми умовами господарювання.

Перелік посилань:

1. Зіновчук В. В. Міжнародні принципи фермерської кооперації [Текст] / В. В. Зіновчук // Сільські обрії. – 1997. – № 10-12. – С. 19-22.
2. Минаков И. А. Кооперация и агропромышленная интеграция в АПК [Текст] / И. А. Минаков. – М. : Колос С, 2012. – 264 с.
3. Ткач А. В. Сельскохозяйственная кооперация [Текст]: учеб. пособие / А. А. Ткач – М. : Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2015. – 364 с.
4. Марченко В. Організаційні форми використання сільськогосподарської техніки [Текст] / В. Марченко, В. Сінько // Пропозиція. – 2014. – № 2. – С. 130-136.

NEGATIVE IMPACT OF CORPORATE GLOBALISM ON NATIONAL ECONOMY

A. Fatun, student

Supervisor: T. Ostapenko, PhD (economics)

National Aviation University in Kyiv

The most developed part of the world society has moved to a new post-industrial era of civilization and objectively alters the paradigm of transformation and strategy of global and national development. The objective processes of globalization in scope and force of impact is quite defining the nature and the laws of the world, global development. This gives rise to a real positive consequences are global integration and economic synergies, but also negative consequences are internal conflict and threats for nation-state.